

Invloed op inkoop

Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport, technische sessie
10 januari 2024

Gemeente
Rotterdam

Programma

Introductie en voorstellen, voorzitter commissie ZWCS

Handelen gemeenteraad en college binnen juridisch kader

14:00 – 14:15 uur

Stand van zaken lopende inkoopsporen

14:15 – 14:30 uur

Aanbesteden / subsidiëring

14.30 – 14:45 uur

Ruimte bij lopende contracten

14.45 – 15.00 uur

Handelen gemeenteraad en college binnen juridisch kader

Rol van de raad en college

Hans Bos

Bevoegdheden gemeenteraad

Kaderstellende rol:

vaststellen begroting (budgetrecht) en verordeningen, vaststellen kaders/plannen met het oog de toekomstige ontwikkeling van de gemeente, besluiten over door raadsleden ingediende initiatiefvoorstellen

Art. 2.2 lid 1 Jeugdwet:

De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast dat richting geeft aan de door de gemeenteraad en het college te nemen beslissingen betreffende preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Art. 2.1.2 lid 1 Wmo 2015:

De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.

Controlerende rol:

- onderzoeken en vaststellen van de jaarrekening
- stellen van schriftelijke vragen
- houden van interpellaties, regulier debat, tweeminutendebatten, actualiteitenraad en regelingen van werkzaamheden
- uitoefenen recht van onderzoek en/of enquêtes
- indienen van moties en amendementen.

Volksvertegenwoordigende rol

Bevoegdheden college

Neemt besluiten of laat in mandaat besluiten nemen (lees ook: sluiten overeenkomsten, verstrekken subsidies) die:

- tot de bevoegdheid/eigen huishouding van de gemeente horen
- niet in strijd zijn met wet- en regelgeving (verdragen, Grondwet, wetten, AMvB's, ministeriële besluiten, verordeningen)
- niet in strijd zijn met Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur
- rechtszekerheid geven voor de burger en op de juiste wijze zijn bekendgemaakt (transparantie)
- Passen binnen eerder gemaakte afspraken en relevante beleidskaders

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

Altijd van toepassing op overheidshandelen, dus zowel op bestuursrechtelijke als op privaatrechtelijke rechtshandelingen.

Deels opgenomen in Algemene wet bestuursrecht, deels ongeschreven recht.

De belangrijkste zijn:

- > Motiveringsplicht
- > Evenredigheidsbeginsel: nadelige gevolgen besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding met het beoogde doel/algemeen belang
- > Belangenafweging: alle door een besluit geraakte belangen wegen
- > Zorgvuldigheid: onafhankelijkheid waarborgen, vooringenomenheid voorkomen
- > Fair play beginsel: onpartijdigheid
- > Verbod van détournement de pouvoir: bevoegdheid niet gebruiken voor een ander doel
- > Gelijkheidsbeginsel: gelijke gevallen gelijk behandelen en ongelijke gevallen ongelijk
- > Verbod van willekeur: verplicht tot het in redelijkheid afwegen van belangen
- > Vertrouwensbeginsel: opgewekte verwachtingen waarop men in redelijkheid mag vertrouwen
- > Rechtszekerheid: regels toepassen

Nieuw: Dienstbaarheidsbeginsel !

Uitvoering door derden/aanbestedingen in kader van Jeugdwet en Wmo 2015

Artikel 2.11 Jeugdwet (vgl. art. 2.6.6 Wmo 2015 en art. 5.4 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015)

1 Het college kan de uitvoering van deze wet door derden laten verrichten.

2 Indien het eerste lid wordt toegepast, worden bij verordening regels gesteld ter waarborging van:

- a. een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van diensten door derden en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan, waarbij rekening wordt gehouden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de toepasselijke arbeidsvoorwaarden, en
- b. de continuïteit van de jeugdhulp, kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering.

(ontwerpbesluit reële prijzen Jeugdwet op 30-5-2023 aangeboden aan voorzitter TK)

Artikel 2.12 Jeugdwet (vgl. art. 2.6.4 Wmo 2015)

1 Indien werkzaamheden als bedoeld in artikel 2.11, eerste lid, worden aanbesteed en artikel 2.114 van de Aanbestedingswet 2012 niet van toepassing is, wordt:

- a. in de aanbestedingsprocedure rekening gehouden met de te leveren kwaliteit van de werkzaamheden, en
- b. niet louter op de laagste prijs gegund.

2 Indien artikel 2.114 van de Aanbestedingswet 2012 op een aanbesteding van toepassing is, wordt geen gebruik gemaakt van de bevoegdheid, bedoeld in het vierde lid van dat artikel, om te gunnen op basis van de laagste prijs.

Artikel 2.13 Jeugdwet (vgl. art. 2.6.5 Wmo 2015)

1 Indien het college met een jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling een overeenkomst heeft gesloten, ziet het college er op toe dat de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling met degenen die vóór hem in opdracht van het college jeugdhulp leverden of kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering uitvoerden, in overleg treedt over:

- a. de overname van het betrokken personeel, onverminderd het bepaalde in de artikelen 662 en 663 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, en
- b. het zo veel mogelijk voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties tussen jeugdhulpverleners of medewerkers van de gecertificeerde instelling en jeugdigen of diens ouders.

2 Het college ziet er op toe dat de jeugdhulpaanbieder of gecertificeerde instelling zich zo veel mogelijk inspant de overname, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, en het voortzetten van bestaande hulpverleningsrelaties als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, te bewerkstelligen.

Wat loopt er qua inkoop?

Lopende inkoopsporen en subsidieregelingen

Rian Smit, Arjen Goedendorp, Liselore Ooijen, Hans Bos

Rotterdams stelsel voor hulp en ondersteuning

Kaders

- Heel de Stad
- Regiovisie Jeugdhulp Regio Rijnmond
- Regionaal beleidsplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang
- Norm voor Opdrachtgeverschap VNG
- Kind is geen Kavel
- Visie Jeugdwerk
- Rotterdam Groeit
- Gezond010: het akkoord
- Uitvoeringsprogramma Ouder & Wijzer
- Bouwen aan een toekomst zonder geweld 2019-2022
- PvA kwetsbare Rotterdammers
- PvA kwetsbare jongeren 16-27 jaar

2020

Kadernotitie
Inkoopstrategieën

Inkoopstrategie Welzijn

Inkoopstrategie Wmo-
maatwerkondersteuning

2021

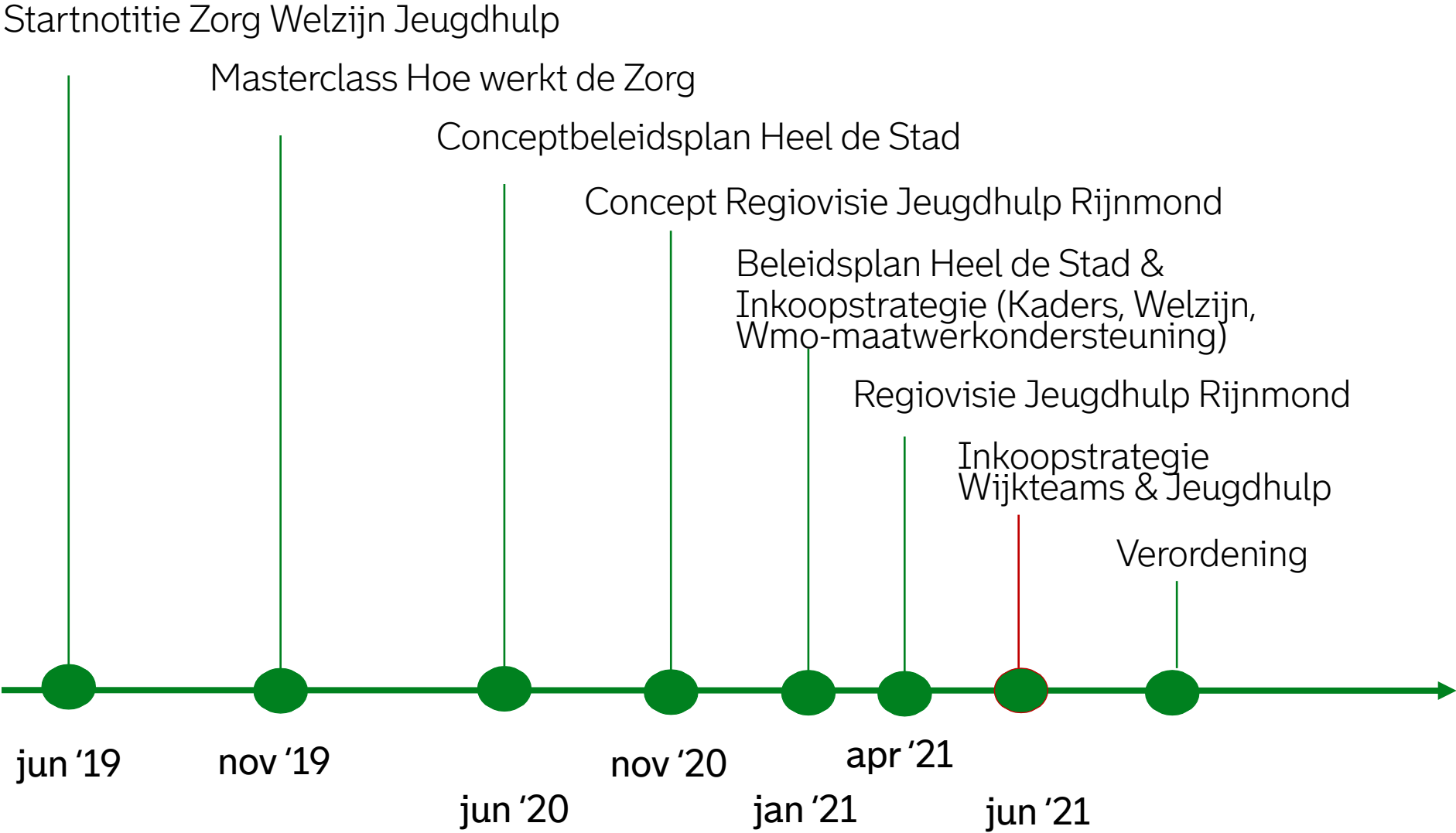

Inkoopstrategie Wijkteams

Inkoopstrategie Jeugdhulp
(zowel regionaal als lokaal)

Beleidsplan en inkoop in Commissie ZOCS

Kadernotitie: overkoepelende uitgangspunten voor alle inkoopsporen

Kadernotitie is reeds vastgesteld door de raad op 28 januari en 4 februari 2021.

Overkoepelende uitgangspunten:

- Inkoopvorm en Aanbestedingsprocedure
- Looptijden
- Sturing en Monitoring
- Tarifiering
- Normering Topinkomens
- Integrale ondersteuning kwetsbare gezinnen
- Aanpak huiselijk geweld
- Kwetsbare jongeren 16-27
- Buitengebieden

Overzicht inkoop

Tussen 2021 en 2025 :

- Welzijn (gestart per 1 juni 2022);
- Jeugdhulp lokaal en regionaal (gestart per 1 januari 2023);
- Wijkteams (gestart per 1 januari 2024);
- Wmo-maatwerkondersteuning, inclusief gezins- en huiselijk geweldarrangementen (voorbereiding gestart voor nieuwe contractperiode vanaf 1 januari 2025);

Inkoopstrategieën vastgesteld door gemeenteraad in 2021.

Aanbestedingen gebaseerd op vastgestelde inkoopstrategieën.

- Thuisplusflats, lopend, gericht op inkoop vanaf juli 2024
- Doelgroepenvervoer, voorbereidend, gericht op inkoop in 2025

Welzijn

Rol van Welzijn

Een op wijkbewoners gerichte wijkvoorziening, die algemeen toegankelijk is en laagdrempelig

Er zijn 48 Huizen van de Wijk dichtbij de leefwereld van Rotterdammers waar plek is voor ontmoeting en initiatieven van bewoners

Welzijn is onderdeel van het wijknetwerk en werkt samen met partners

Zoekt bewoners op, spreekt hen aan op hun eigen vermogen, helpt hen samen met partners talenten te ontdekken, stimuleert sociale netwerken te vergroten

Motiveert bewoners een stap vooruit te zetten

Welzijn 2022 - 2027

Betere balans tussen stedelijke en lokale wijkopgaven

Aanscherping en afbakening van rol en taken van welzijn

Betere aansluiting op buitengebieden

Meer impact door meer focus op zwakkere wijken,
met bijzondere aandacht voor NPRZ

Meer ruimte voor initiatief en participatie
samenleving

Verbinding welzijn aan doelen beleidsplan 'Heel de Stad'

Meer preventie

Meer focus op prioriteitsgroepen

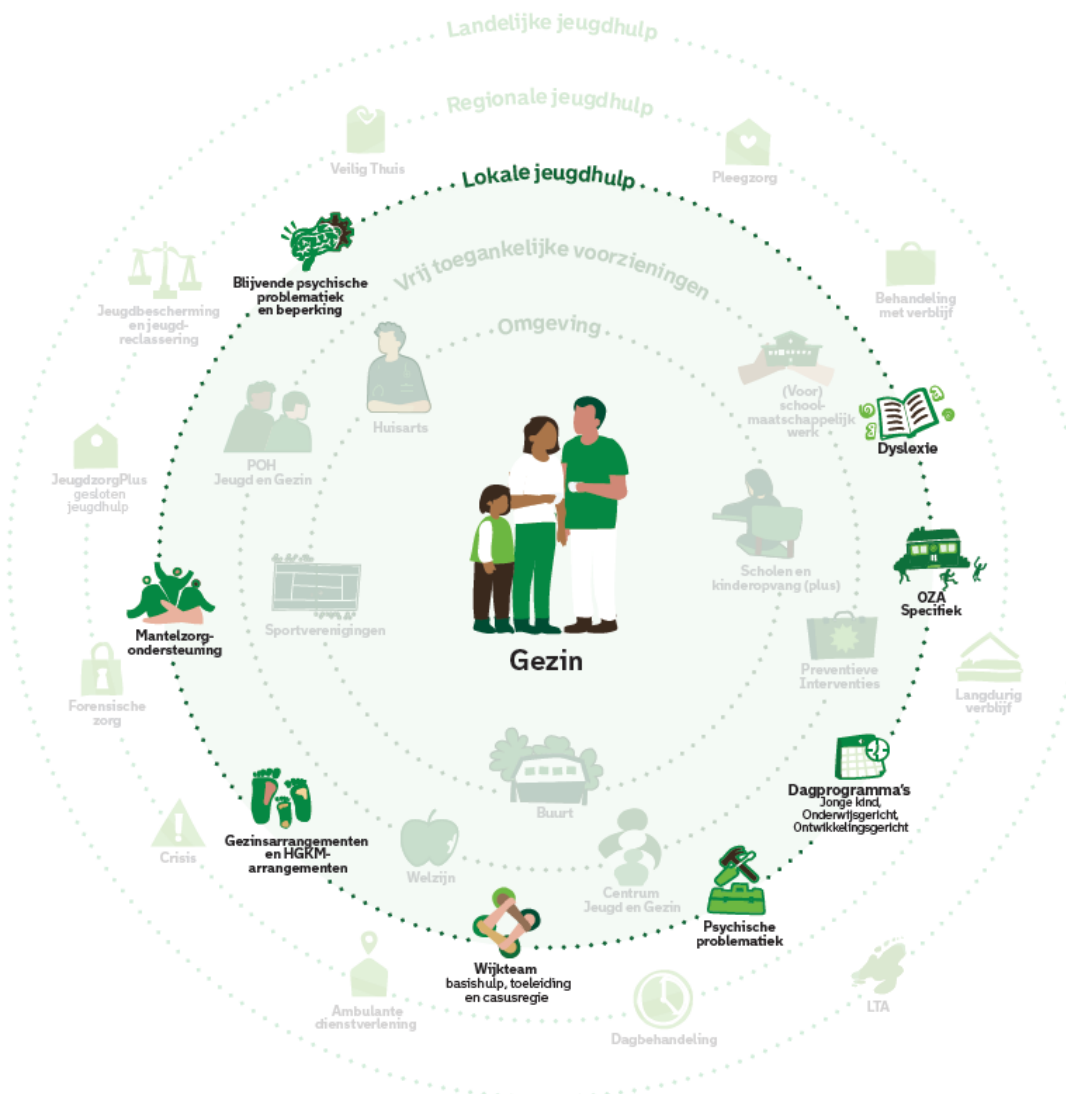
Welzijns partijen per gebied

Centrum	Wmo Radar Diensten
Charlois	Wmo Radar Diensten
Delfshaven	Wmo Radar Diensten
Feijenoord	Sol
Hillegersberg-Schiebroek	Gro-uP
Hoek van Holland	Humanitas
IJsselmonde	Sol
Kralingen-Crooswijk	Dock
Noord	Sol
Overschie	Wmo Radar Diensten
Prins Alexander	Gro-uP
Rozenburg	DIA
Pernis	Dock
Hoogvliet	Dock

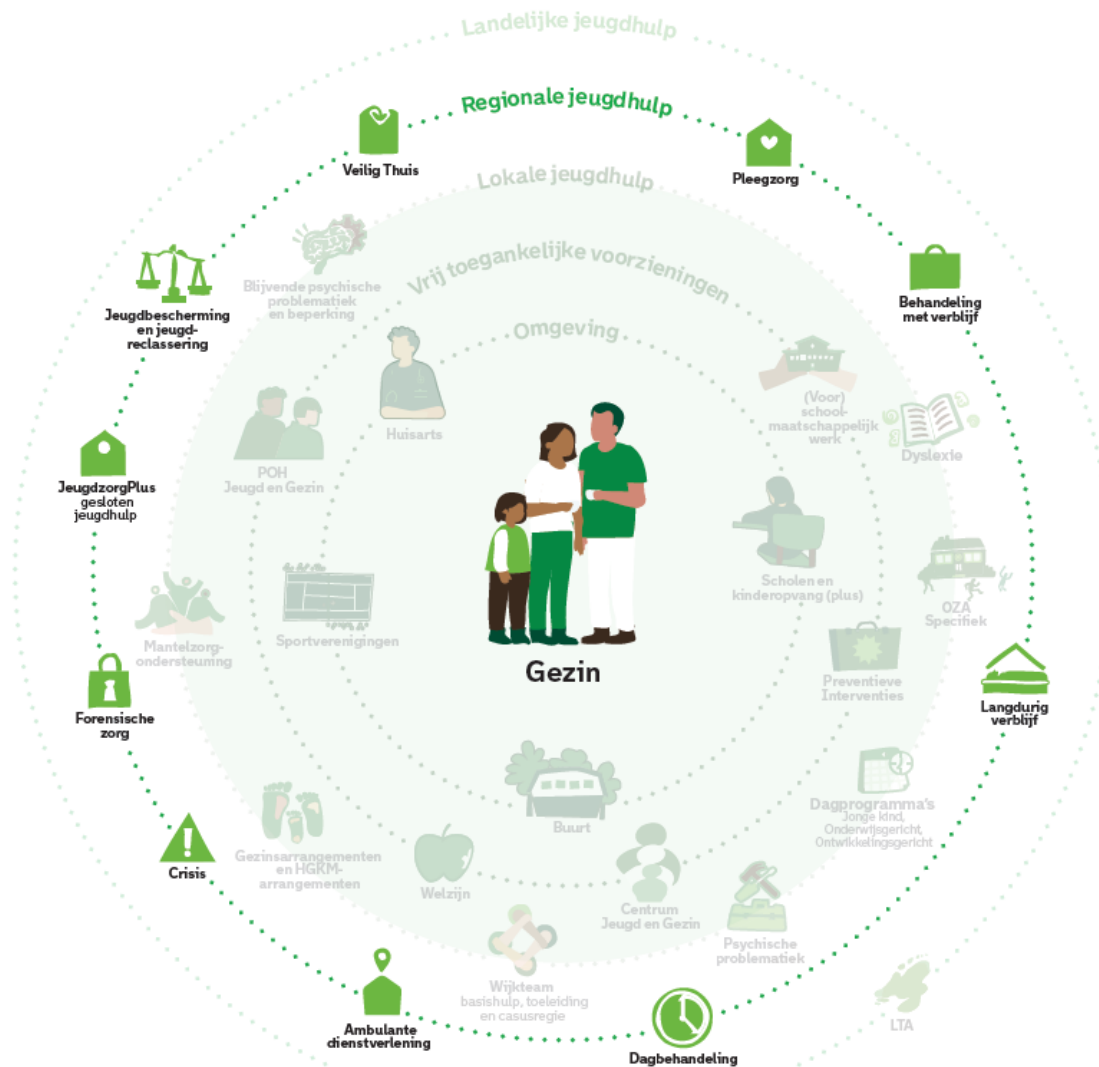
Jeugdhulp

Jeugdhulp

Lokale jeugdhulp

Regionale jeugdhulp

Uitgangspunten Jeugdhulp

Impactgedreven werken

Kinderen hebben een (t)huis en kunnen naar school. Alle inzet heeft als uiteindelijk doel dit in stand te houden

Ouders en opvoeders zijn blijvend, hulpverlening sluit aan bij wat zij nodig hebben

We doen wat helpt. Dat betekent dat we ook andere hulp en ondersteuning inzetten dan jeugdhulp

We luisteren naar de vraag van het kind en spreken de taal van het kind. We vragen hen zelf wat ze willen

We streven altijd naar passende hulp: gewoon is goed genoeg

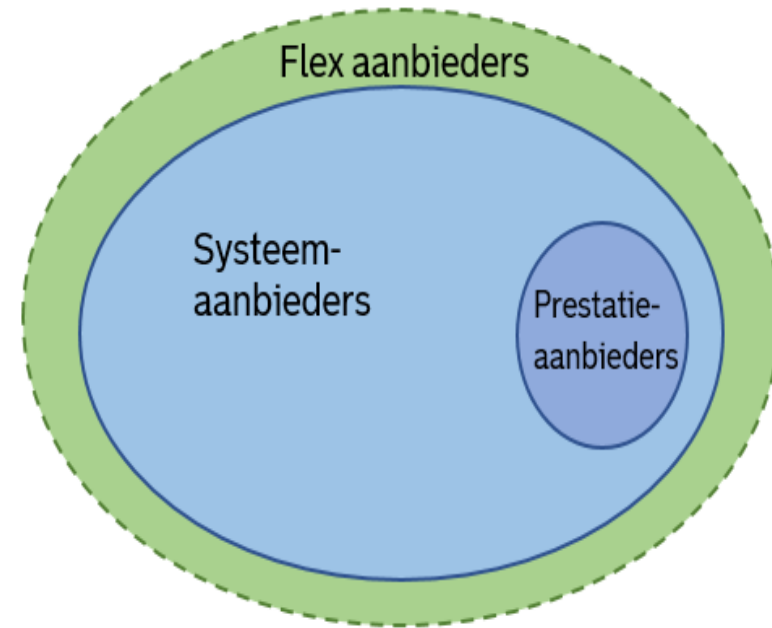
Behoud arrangementenmodel

Jeugdhulp

Lokale jeugdhulp

- 6 inkoopopdrachten
- 38 gegunde aanbieders

Regionale jeugdhulp

Uitwerking van ambities Regiovisie 'Nabij en Passend' en 'Heel de Stad' via ontwikkelopdrachten

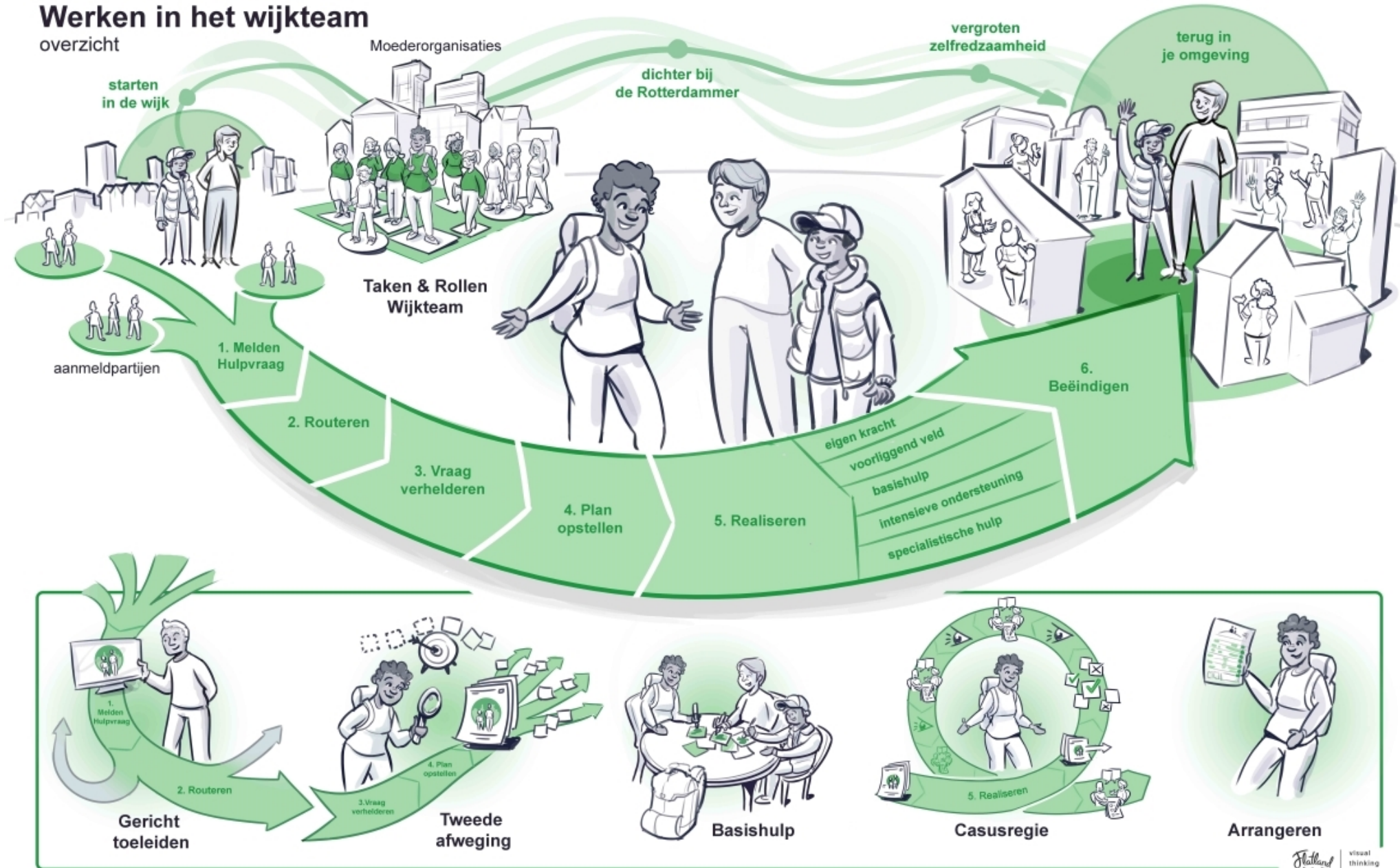
Wijkteams

Inkoopstrategie wijkteams

Bouwt voort op vastgesteld beleidsplan
Heel de stad en de kadernotitie inkoopstrategieën.

Werken in het wijkteam overzicht

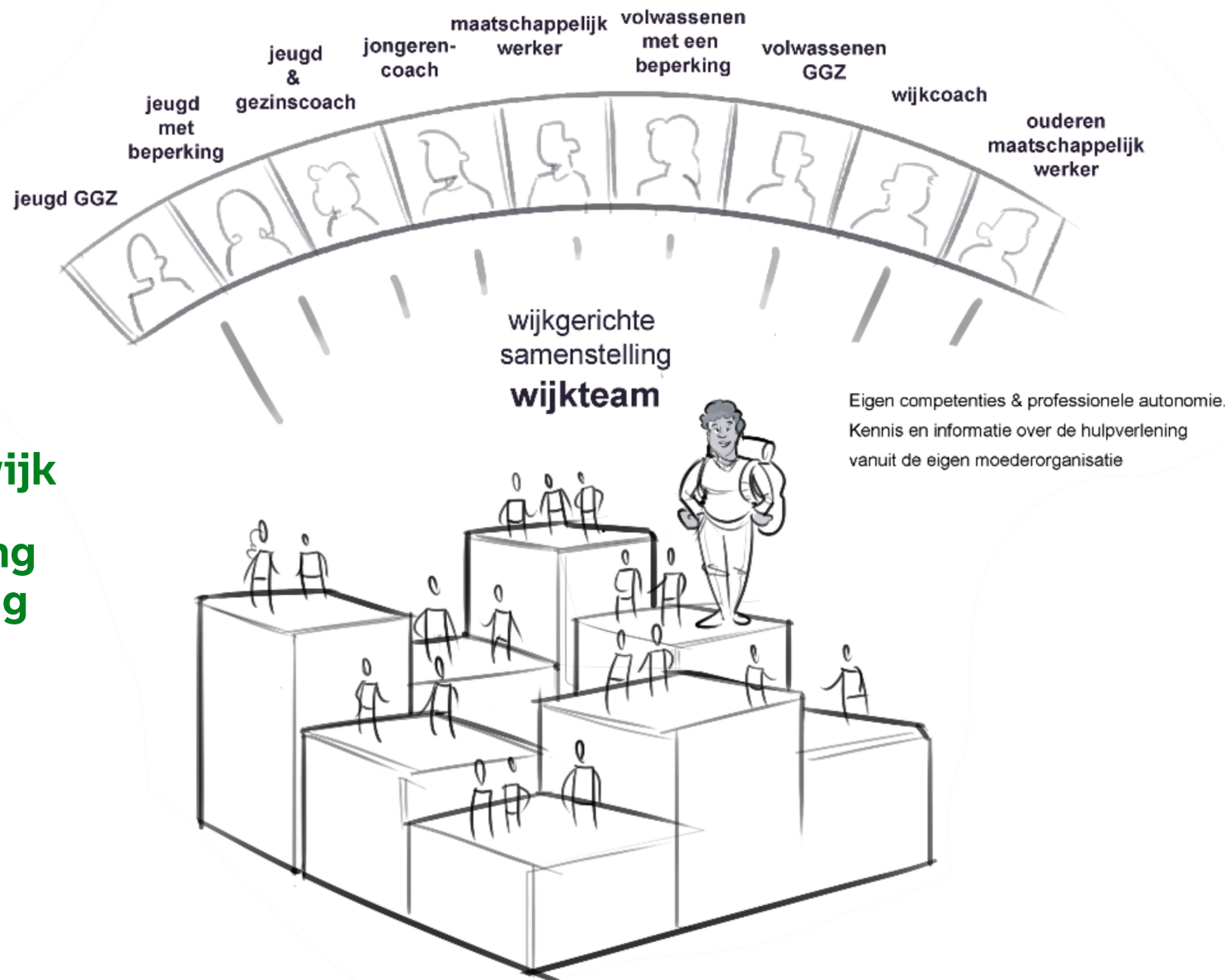

Het wijkteam: een veelzijdig team

0-100 jaar

Dichtbij, in de wijk

**Geen beschikking
of indicatie nodig**

**Waarom niet
inbesteden?**

Wijkteams

Partijen in de Rotterdamse wijkteams per januari 2024:

Jeugd GGZ:	Parnassia Groep (Youz)
Jongeren:	Combinatie Wmo Radar, Exodus en Futuro
Mensen met een beperking:	Combinatie MEE, ASVZ en Pameijer
Jeugd en gezin:	Enver
GGZ Volwassenen:	Parnassia Groep (Antes en Indigo)
Ouderen:	SOL
Volwassenen:	Combinatie DOCK, Wmo Radar en CVD

Wmo

Wmo-maatwerkvoorzieningen

Wmo-maatwerkvoorziening	Financiering	Uitvoerende partij(en)
Hulpmiddelen	Contracten	Welzorg, Meyra en Kersten
Woningaanpassingen	Contracten Subsidie Maatwerk	Meerdere partijen
Vervoersvoorzieningen	Contract	Trevel
Maatwerkondersteuning	(Tussentijdse) Contracten	50 verschillende zorgaanbieders

Enkele opmerkingen:

- Naast gecontracteerde zorg in natura ook zorg via persoonsgebonden budget mogelijk
- Momenteel worden nieuwe aanbestedingen voorbereid voor het doelgroepenvervoer en voor Wmo-maatwerkondersteuning

Aanbesteding Wmo-maatwerkondersteuning

- Op basis van in 2021 reeds door raad vastgestelde inkoopstrategie Wmo
- Wel herijking van leidende principes vanwege de Bestuursopdracht Zorg:
  - Rotterdammer neemt regie over zijn leven
  - Passend aanbod voor doelgroepen
  - Rotterdammers in een kwetsbare situatie eerst
  - Voorkomen, verplaatsen, vervangen
  - Uitvoerbaar en financieerbaar
  - We werken impactgericht
- Planning
  - Publicatie: eind januari 2024
  - Inschrijving: mei 2024
  - Gunning: juli 2024
  - Ingangsdatum nieuwe contract: 1 januari 2025

In onderstaand overzicht zijn de looptijden van de inkoopsporen te zien.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Welzijn		5 jr en 7 mnd (vanaf 1 juni 2022)					Optie	Optie			
Jeugdhulp lokaal		3 jr (vanaf 1 jan 2023)			Optie		Optie	Optie	Optie		
Jeugdhulp regionaal		6 jr (vanaf 1 jan 2023)						Optie		Optie	
Wmo- maatwerkondersteuning		Tussentijds contract		3 jr (vanaf 1 jan 2025)			Optie	Optie	Optie		
Wijkteams			3 jr (vanaf 1 jan 2024)			Optie		Optie		Optie	

Toelichting op de tabel

De indeling van de contractduur voor welzijn, jeugdhulp en wijkteams staan nu vast (de contracten zijn gesloten). Voor Wmo-maatwerkondersteuning is hierboven het voornemen weergegeven, en zodra de contracten zijn gegund, staat de indeling van de contractduur vast.

Subsidies

Subsidies armoedebeleid: Samen sterker tegen armoede

Subsidies maatschappelijke opvang

Subsidieregeling Jeugdpreventie

Stedelijk Welzijn (waaronder Informele Zorg en Ondersteuning/mantelzorg) obv SVR

Couleur Locale 2024

Regeling Goed voor elkaar met minder zorgen

Subsidieregeling leerondersteuning planning medio 2025

Gemeenteraad: vaststelling van de regeling en budget

Rol gemeenteraad

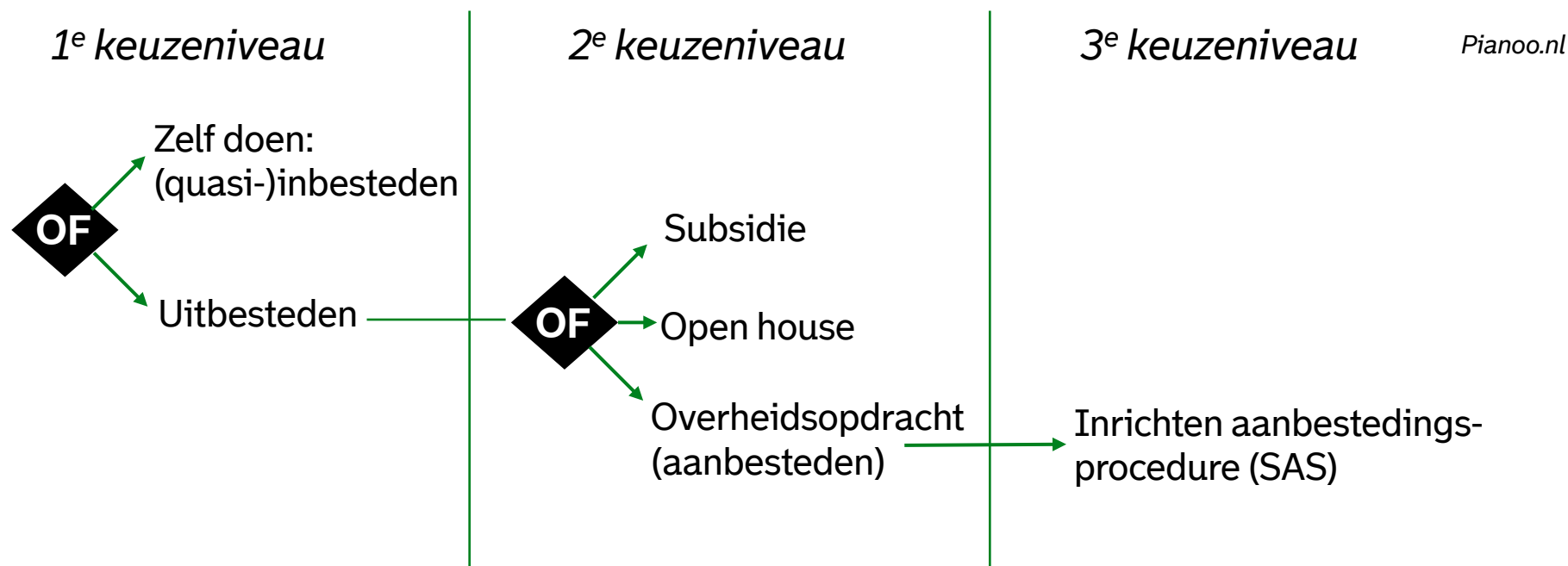
2021: beleidsplan 'Heel de stad' vastgesteld.

Inkoopstrategieën zijn gefaseerd voorgelegd aan de raad.

Najaar 2024: wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp Rotterdam 2018, hierin opgenomen voorgenomen wijzigingen in de inkoopstrategieën en aanbestedingsbestekken.

Tevens worden de bijbehorende nadere regels en beleidsregels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp resp. door en namens het college vastgesteld.

Inkoopvorm: keuzenniveaus

Afwegingscriteria

- Benodigde capaciteit?
- Benodigde expertise?
- Zijn er veel gekwalificeerde aanbieders?
- Kan gemeente dit zelf organiseren?
- Keuzevrijheid gewenst?
- Afdwingbaarheid prestaties?
- Onafhankelijke rol uitvoering?
- Marktconforme prijs?
- Sturing op kwaliteit gewenst?

Aanbesteden / subsidiëring

Jeroen Smolders, Bas Oosterom

Inkoopvorm: analyse

- **Inbesteden** (uitvoeren in eigen beheer)
ligt niet voor de hand: expertise en capaciteit is niet voorhanden binnen gemeente. Voor diverse opdrachten is een onafhankelijke rol van de professional noodzakelijk.
- **Subsidiëren** (bekostigen van activiteiten aanvrager zonder prestatieverplichting)
ligt niet voor de hand. Kunnen sturen op kwaliteit en afdwingbaarheid vinden wij essentieel.
- **Open house** (ieder geschikte leverancier krijgt een contract)
vinden wij geen optie. Hierbij is onbeperkte toetreding door aanbieders mogelijk. De opdracht moet dan gedeeld worden met heel veel aanbieders. Dit staat haaks op onze doelen om stabiliteit in het aanbod te creëren, en sterke en langdurige relaties in wijk- en zorgnetwerken.
- **Een overheidsopdracht** (overeenkomst(en) na aanbesteding)
heeft als grootste voordelen: heldere verantwoordelijkheidsverdeling, onafhankelijke positie t.o.v cliënten, prestaties kunnen worden afgedwongen en de meeste mogelijkheden voor sturing op kwaliteit. Het grootste risico is de wisseling van leveranciers na iedere aanbesteding (meestal 1x per 4 jaar).

Verloop doorsneeaanbestedingsprocedure

De inrichting van de aanbestedingsprocedure

Elementen:

- **Uitsluitingsgronden** (zoals veroordelingen, ernstige beroepsfouten of faillissement)
- **Geschiktheidseisen** (zoals certificaten, toelatingen, ervaringseisen: we beoordelen/toetsen op basis van prestaties uit het verleden(referentieopdrachten))
- **Minimale eisen** (alle (kwaliteits-)eisen aan de dienstverlening)
- **Gunningscriteria** (criteria waar aanbieders zich onderling op basis van kwaliteit onderscheiden)

Interactie met aanbieders (o.a. consultaties, nota van inlichtingen, info-bijeenkomsten)*

Algemene beginselen voor **gelijke behandeling**, **transparantie** en **proportionaliteit**

*In bijzondere aanbestedingen (concurrentiegerichte dialoog): dialoogsessies tijdens aanbesteding

Wijzigingsmogelijkheden /-beperkingen

Bij aanbestedingen: wijzigen mag mits de wijziging niet **wezenlijk** is (Aanbestedingswet art. 2.163a t/m 2.163g).

Niet wezenlijke wijzigingen:

- Wijzigingen op basis van (ondubbelzinnige) herzieningsclausules; voorbeeld: uitbreidingsmogelijkheid bij beleidswijzigingen. (Dit moet wel eenduidig en expliciet in de aanbestedingsstukken zijn vermeld).
- Onvoorziene en noodzakelijke wijzigingen die niet aan de opdrachtgever te wijten zijn, mits de wijziging < 50% oorspronkelijke opdrachtwaarde;

Risico's bij wezenlijke wijziging:

- Onrechtmatigheid van de uitgaven
- Schadeclaim(s)
- Beëindiging contract
- Her-aanbesteding

Ruimte tijdens lopende contracten

Ruimte tijdens lopende contracten

In contracten Welzijn (art. 12/16) is opgenomen dat er ruimte is om mee te bewegen met maatschappelijke trends.

Maatschappelijke trends:

- Hervormingsagenda (is als voorbehoud opgenomen), bv kaders in reikwijdte jeugdhulp
- Bestuurlijke opdracht zorg / minder budget / minder volume
- Inhoudelijke accenten: bv extra aandacht voor specifieke doelgroep in welzijnswerk

Financiën

Begrotingsprogramma Zorg, Welzijn en Wijkteams.

- Ruimte in schuiven, vaststelling begroting en jaarrekening.
- Grenzen door wetgeving Wmo en Jeugdhulp, inkoopregelgeving, subsidiekaders.

Bedankt

voor uw aandacht.

Gemeente
Rotterdam